

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**
(NR 92)
z dnia 15 listopada 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 92)

15 listopada 2016 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posła **Jarosława Sachajki (Kukiz15)**, przewodniczącego Komisji, przeprowadziła:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz niektórych innych ustaw (druk nr 972).

W posiedzeniu udział wzięli: **Ryszard Zarudzki** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Maria Fajger** zastępca prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, **Grzegorz Brzostek** wicedyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli, **Wojciech Lipiński** dyrektor Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej, prof. dr hab. **Andrzej Kowalski** dyrektor Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, **Kazimierz Porębski** zastępca dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, **Jacek Podgórski** dyrektor Biura Instytutu Gospodarki Rolnej, **Klaudia Gołąbek** dyrektor Biura Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych, **Sławomir Izdebski** przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych wraz ze współpracownikami, **Marian Curyło** wiceprzewodniczący Komisji Rewizyjnej Związku Polskich Parlamentarzystów, **Aleksander Zaręba** członek NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” oraz **Katarzyna Parafiniuk**, **Stanisław Parafiniuk** członkowie Związku Zawodowego Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ewa Karpińska-Brzost**, **Magdalena Kowalska** i **Dariusz Rzepnikowski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Dariusz Dąbkowski** i **Konrad Nietrzebka** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Witam państwa posłów oraz przybyłych gości. Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został państwu dostarczony i obejmuje pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz niektórych innych ustaw. Jest to druk nr 972. Nie słyszę uwag, a zatem stwierdzam, że porządek dzienny został przyjęty.

Czy na sali znajdują się osoby, wykonujące zawodową działalność lobbingową? Jeżeli tak, to proszę o przedstawienie się i poinformowanie, jaką instytucję reprezentują. Nie widzę zgłoszeń.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Marszałek Sejmu skierował w dniu 3 listopada 2016 r. rządowy projekt ustawy z druku nr 972 do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi do pierwszego czytania. O uzasadnienie projektu proszę pana ministra Ryszarda Zarudzkiego.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Zarudzki:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni państwo. Projektowana ustawa ma na celu wprowadzenie uproszczeń dla beneficjentów w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, a także przyspieszenie oraz zwiększenie efek-

tywności wydatkowania środków z programu. Ustawa ma również na celu ujednoczenie przepisów ze względu na zbliżony charakter wdrażanych instrumentów.

Zmiany wiążą się z realizacją postanowień przyjętych przez Radę Ministrów w ramach planu na rzecz zwiększenia efektywności i przyspieszenia realizacji programów w ramach Umowy Partnerstwa 2014-2020. Nie dotyczy to tylko programu Wspólnej Polityki Rolnej, ale dotyczy to również Polityki Spójności. Ministerstwo Rozwoju prowadzi ten zespół. Spotykamy się cyklicznie i szukamy dobrych rozwiązań na rzecz efektywności, czyli chodzi o te same środki, ale lepiej wydawane. Szukamy również uproszczeń dla beneficjentów na różnych poziomach.

Ustawę właściwie procedowaliśmy od początku wiosny tego roku. Składała się ona z kilku kolejnych elementów. Można powiedzieć, że dotyczyła nie tylko spraw związanych bezpośrednio z II filarem WPR, ale też pomocy technicznej. Ustawa także dotyczyła elementów w ramach PROW, nie tylko projektów typu modernizacja, młody rolnik czy przedsiębiorczość, ale też płatności bezpośrednich, programów rolno-środowiskowych i z tym związanej problematyki. Ustawa porządkuje, upraszcza i nadaje nową jakość wdrażania PROW 2014-2020.

Z najistotniejszych punktów zawartych w nowelizacji ustawy powiem o kilku istotnych. Jeśli będą pytania szczegółowe, to się do nich odniosę. Jestem tu dzisiaj wspólnie z moimi pracownikami merytorycznymi, zarówno z Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich, jak i z Departamentu Płatności Bezpośrednich oraz z Biura Pomocy Technicznej. Jesteśmy do państwa dyspozycji, jeśli będą pytania.

W projektowanej ustawie po pierwsze w szczególności zaproponowano przepisy, na mocy których zadania, dotyczące wdrażania działań „Transferu wiedzy i działalności informacyjnej” oraz działania „Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw” będzie wykonywać Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Będzie to czynić zamiast podmiotu wdrażanego, wybranego w trybie przepisów o zamówieniach publicznych. Wiemy, czym by to groziło i wiemy, jakie w szczególności byłyby opóźnienia. Tutaj chodzi nam o działania dla doradztwa, o działanie „Transfer wiedzy i działalność informacyjna”. Aby to uporządkować, przepisy ustawy muszą być zmienione. Jest to pierwszy element.

Drugi element. Będzie zapewniona możliwość przyznania pomocy na operację w przypadku wyczerpania środków w ramach limitu środków określonych na dany rok, a w przypadku działania LIDER – w ramach limitu środków dostępnych na dany nabór. Chodzi tutaj o pewne rozstrzygnięcia, kiedy kończy się nabór; są też rozstrzygnięcia sądowe lub inne, wynikające z odwołań – i nie ma środków. Wydatki trzeba było pokrywać z budżetu państwa, a tutaj pokrywamy je z budżetu programu operacyjnego. Możemy na to przeznaczyć środki z funduszy.

Jeśli chodzi o trzeci punkt, to obsługa spraw związanych z przyznawaniem i wypłatą pomocy oraz realizacja wieloletnich zobowiązań w ramach poddziałań „Pomoc na rozpoczęcie działalności na rzecz młodych rolników” i „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” zostanie przeniesiona z biur powiatowych, obciążonych jednocześnie sprawami dotyczącymi płatności bezpośrednich, do oddziałów regionalnych. Najprościej powiem tak, że przenosimy młodego rolnika i premie na restrukturyzację małych gospodarstw. „Premie dla młodych rolników” i „Restrukturyzację małych gospodarstw rolnych” z biur powiatowych do oddziałów regionalnych. Wynika to z porządkowania spraw; wydaje się to być uzasadnione. Był to także wniosek agencji restrukturyzacji, aby funkcjonalnie, dobrze i sprawnie przebiegała ocena wniosków.

Punkt czwarty. Określone zostaną zasady, dotyczące konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców, zgodnie z zasadami określonymi obecnie w umowach o przyznanie pomocy zawartych z beneficjentami oraz zasady dotyczące tego trybu w okresie przejściowym, czyli do czasu uruchomienia przez ARiMR odpowiedniej strony internetowej. Chodzi tutaj o wybór ofert, o stworzenie warunków konkurencyjności. Będzie też uruchomiony portal internetowy, dedykowany do tej sprawy. Będą również przepisy przejściowe. Do tej pory jest tak, że trzeba złożyć trzy oferty. Będzie później stworzony portal internetowy,

który ma to porządkować. Zresztą takie wymagania postawiła nam też w tej sprawie Komisja Europejska. Musieliśmy wprowadzić takie rozwiązania.

Punkt piąty. Umożliwione zostanie uzyskanie przez doradcę rolniczego określonych specjalizacji, dzięki czemu podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy oraz beneficjent PROW 2014-2020 będzie mógł uzyskać bardziej ukierunkowaną, specjalistyczną pomoc. Z Centrum Doradztwa Rolniczego uzgodniliśmy, że głównie chodzi tutaj o przedsiębiorczość, rolnictwo ekologiczne i sprawy związane z ekonomiką rolnictwa; chodzi o wprowadzanie specjalizacji. Jest to szerszy temat, związany z tym, co robimy, jeśli chodzi o przemiany i zmiany w doradztwie rolniczym, aby nadać mu lepszą jakość.

Kolejny punkt. Na poziomie ustawy zostaną uregulowane jednolite zasady dokonywania wyboru operacji, partnerów Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich oraz przekazanie im środków publicznych w związku z realizacją operacji. Być może, jak będzie potrzeba, to jest KSOW, funkcjonowanie KSOW, pomoc techniczna – to jest cały obszar spraw, który przejęliśmy w takim stanie, w jakim przejęliśmy. W tej chwili próbujemy sprawy porządkować. Jest tu obecny pan dyrektor Rodzik, dyrektor Biura Pomocy Technicznej; jeśli trzeba, uszczegółowi moją wypowiedź i prześlemy państwu precyzyjne informacje, dotyczące tego zagadnienia.

Ujednolicone zostaną przepisy, zmieniające ustawę oraz ustawę z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemu wsparcia bezpośredniego przez wprowadzenie przepisów umożliwiających zmianę decyzji w sprawie przyznania pomocy bez zgody strony w przypadku zaistnienia określonych przesłanek i warunków stron. Jest to w ramach działania „Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów” w zakresie rocznej premii oraz działań obszarowych.

A teraz ostatni element, najważniejszy. Przypomnę, że kilka miesięcy, przez około siedem miesięcy procedowaliśmy i szukaliśmy dobrych rozwiązań. W uzasadnieniu do ustawy jest to oczywiście szczegółowo opisane i przedstawione. Tu jest jeszcze jeden punkt. Ujednolicone zostaną przepisy dotyczące wdrażania płatności ONW oraz płatności bezpośrednich w zakresie terminu weryfikacji posiadania tytułu prawnego do powierzchni użytków rolnych zaliczonych do obszarów ONW, wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Jest pani dyrektor Czapla i jeśli będzie trzeba, przedstawi szczegółowe rozstrzygnięcia. Jest również pan dyrektor Nieć, główny prowadzący całą ustawę w ramach Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Ustawę ważną, istotną.

Jeszcze raz powtórzę, że jest to ustawa ważna, porządkująca wdrażanie PROW. Warto może w tym momencie powiedzieć, że ten rok mamy na uruchomienie rozwiązań. Wdrażamy 12 działań, 30 poddziałań, 42 typy operacji. Ten rok zakończył się dla nas bardzo intensywną pracą. Powiedzmy, że od grudnia ub.r., kiedy rozpoczęliśmy marketing, przetwórstwo produktów, do ostatnich naborów, dotyczących usług dla rolnictwa, było kilkanaście kolejnych konkursów, które były otworzone. To, co w tej chwili robimy, dzieje się w wyniku doświadczeń, nabytych w tym wdrażaniu. A żeby w kolejnych ratach...

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo przepraszam pana ministra, ale proszę o ciszę, żeby pan minister nie musiał państwa przekrzykiwać. Bardzo dziękuję.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudski:

Dziękuję, panie przewodniczący. Być może, gdy będę mówił ciszej, to będzie większa uwaga po stronie słuchających.

Podsumowując chciałbym jak gdyby zamknąć tę część. Jest to ważna ustawa. Proszę szanowną Komisję o przyjęcie tych rozstrzygnięć, które – jeszcze raz powtórzę – mają służyć efektywniejszemu i lepszemu wykorzystaniu, zwiększeniu efektywności i przyspieszeniu szerszej realizacji programów w ramach Umowy Partnerstwa. A tutaj, w ramach Umowy Partnerstwa, konkretnie mają służyć lepszemu wykorzystaniu jednego z programów operacyjnych – Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję w sprawach ogólnych, dotyczących ustawy. Proszę o zabranie głosu stroną społeczną. Bardzo proszę o krótkie, dwu-trzyminutowe wypowiedzi.

Wiceprzewodniczący Komisji Rewizyjnej Związku Polskich Parlamentarzystów Marian Curyło:

Związek Polskich Parlamentarzystów, komisja rolnictwa, Marian Curyło.

Panie ministrze, zawsze z wielkim szacunkiem pochylam się nad pańską pracą. Chciałem tylko zapytać, czy pański entuzjazm i pańska pracowitość przełoży się na życzliwość agencji? Czy przełoży się na życzliwość tych, którzy będą obsługiwać rolnika w oddziałach powiatowych i regionalnych? Czy oni będą rozumieli, że wasza ciężka praca powinna przełożyć się na ich życzliwość wobec beneficjentów, bo z tym różnie bywa?

Panie ministrze, będę pana prosił o wysłuchanie w pewnej sprawie; w tej sprawie rolnik został sponiewierany i zdeptany. Gdyby nie obecna sytuacja i ministerstwo rolnictwa oraz agencja, która z życzliwością podchodzi do tematu, to człowiek byłby na bruku. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Kto jeszcze ze strony społecznej chciałby zabrać głos? Nie widzę chętnych. Państwo posłowie. Kto z posłów chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze. Dobrze, że naprawiamy czy poprawiamy to, co blokowało wsparcie różnych działań na obszarach wiejskich. Ustawa jest zbiorem działań różnych instytucji, różnych procedur; widocznie dostrzeżono takie potrzeby. Natomiast moje pytanie, które jest pytaniem nieustającym, brzmi następująco – czy te zmiany są wystarczające? Rozumiem, że również są to zmiany odpowiadające oczekiwaniom partnerów społecznych i beneficjentów, którzy czekają na pieniądze w ramach PROW. Czy zmiany są wystarczające, żebyśmy uruchomili taki sposób działania, aby pieniądze nie leżały na kontach bankowych, tylko jak najszybciej trafiły na bardzo konkretne cele, na które są dedykowane?

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Czy jeszcze ktoś chciałby zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń. Panie ministrze, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudski:

Jeżeli chodzi o pierwszą sprawę, dotyczącą życzliwości, to powiem, że oczywiście cały czas taką życzliwość przyjmujemy jako kanon naszej pracy. Myślę, że agencja robi bardzo dużo. Jest tutaj pani prezes Fajger. Mogę zapewnić o tym, że pojedyncze przypadki nie mogą przesłonić tej pracy, jaką wykonaliśmy. Powtarzamy to także w ośrodkach doradztwa i wiem, że mamy dużo do zrobienia; ale w ciągu jednego roku nie uda się tego zmienić. Naszym pierwszym, podstawowym beneficjentem jest rolnik i dla niego pracujemy. Myślę, że tę świadomość będziemy nadal budować. Dziękuję za te sygnały, które zawsze porządkują nam sprawę, ale to jest jedno z podstawowych zadań – pamiętanie o tym, dla kogo pracujemy. Musimy o tym sobie przypominać; dość często może niekoniecznie, ale systematycznie, co jakiś czas, a więc proszę o takie głosy. Będziemy te sprawy porządkować.

Jeśli chodzi o drugie pytanie, czyli co zmieniamy w skutecznym wydawaniu pieniędzy, to poproszę moich współpracowników z poszczególnych biur czy departamentów o wypowiedź. Mam do tego swoje stanowisko, ale proszę was o odniesienie się do sprawy skuteczności. Może pani prezes agencji restrukturyzacji też będzie chciała się wypowiedzieć, bo to była ostatnio nasza wspólna, ciężka, siedmiomiesięczna praca – właśnie na rzecz efektywności wykorzystania funduszy europejskich. Proszę was o zabranie głosu w tej sprawie, o którą prosił pan poseł Ardanowski.

Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich MRiRW Dariusz Nieć:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Dziękuję za udzielenie głosu.

Oczywiście zgodnie z tym, co powiedział pan minister Zarudzki, wszystkie zmiany, z których część została zaprezentowana przez pana ministra Zarudzkiego na wstępie, służą podniesieniu i zwiększeniu efektywności oraz wydatkowania środków – począwszy od podstawowej zmiany, dzięki której transfer wiedzy w działalności informacyjnej i innowacyjnej, jak również szkolenie doradców oraz usługi z zakresu świadczenia tego typu usług dla rolników i posiadaczy lasów będą wdrażane przez ARiMR. Oczywiście jest to zmiana tylko i wyłącznie instytucjonalna. Natomiast w sposób dobitny podkreśla przyspieszenie realizacji procesu w ten sposób, że oczywiście ARiMR jako agencja płatnicza ma jak najbardziej umocowania prawne i formalne z tytułu przepisów unijnych, aby wdrażać pomoc. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa może także przyspieszyć wdrażanie tego typu pomocy bez niepotrzebnego w tym przypadku stosowania przepisów prawa o zamówieniach publicznych; nie w kontekście samych kłopotów z ich stosowaniem, a raczej w kontekście realizacji przez beneficjentów i odmienności procedowania w przypadku ustawy – Prawo zamówień publicznych w odniesieniu do standardu, jaki jest przyjęty we wdrażaniu PROW. Chociażby z punktu widzenia takiej procedury jak złożenie wniosku, wniosek o płatność, podpisanie umowy ustawa Prawo zamówień publicznych troszeczkę odbiega od przyjętej reguły.

Inne zmiany też dobitnie będą mogły wesprzeć zwłaszcza tych beneficjentów, którzy nie zgodzą się z rozstrzygnięciem instytucji rozpatrujących wnioski o przyznanie pomocy czy też w kwestii realizacji umowy. Zmiana w tym kontekście, o której już wspominał pan minister, pozwoli na to, że wtedy beneficjent, uzyskując pozytywny dla siebie wyrok sądu administracyjnego, będzie mógł być zaspokojony środkami finansowymi na rzecz realizacji przedsięwzięcia, które sobie zaplanował. Chodzi o przedsięwzięcie, które wstępnie nie zostało ocenione jako przedsięwzięcie celujące, natomiast sąd administracyjny to przywrócił. Wtedy środki finansowe, odmiennie niż w sytuacji do tej pory funkcjonującej, będą mogły być wykorzystane z limitu z całego programu na pokrycie tych zobowiązań, aby beneficjent mógł zrealizować swoją inwestycję. W tym przypadku oczywiście rolnik będzie mógł zrealizować inwestycję; czy też, jak państwo o tym doskonale wiedzą, w niektórych typach operacji będzie to mógł zrobić przedsiębiorca.

Jeżeli chodzi o pozostałe rozwiązania – te bardziej istotne, żeby nie przedłużać i zbytnio państwa nie zanudzać – to również wprowadzamy dla beneficjentów możliwość oprotestowania niektórych czynności związanych z realizacją projektu w ramach lokalnych strategii rozwoju poprzez narzędzie, jakim jest LIDER czy mówiąc szerzej, poprzez rozwój lokalny kierowany przez społeczność. Do tej pory beneficjent mógł w zasadzie oprotestować tylko i wyłącznie negatywną ocenę zgodności operacji z LSR, z lokalną strategią rozwoju, od niezyskania minimalnej oceny – bo nie przekroczył progu, który nobilitowałaby go do tego, żeby podpisać umowę i realizować projekt, czy też była kwestia zgodności z programem.

Rozszerzamy to o kilka innych funkcji, takich jak prawidłowość złożenia wniosku. To rolnik też może oprotestować, jeżeli ten, kto ocenia powie, że wniosek został złożony nieprawidłowo. Może oprotestować również zgodność z zakresem tematycznym; może to oprotestować, jeżeli komisja oceniająca stwierdziła, że wniosek nie jest zgodny z zakresem tematycznym. Rolnik może oprotestować również zgodność z warunkami udzielenia wsparcia określonymi przez LGD w ogłoszeniu. Dodatkowo jeszcze był jeden element, wynikający właśnie z rocznego doświadczenia, o którym wspominał tu pan minister. W tej chwili nabory trwają, więc tutaj jeszcze takiego doświadczenia nie ma, ale wielu beneficjentów zgłaszało pewną potrzebę. Otóż chcieli też złożyć protest w odniesieniu do sytuacji, kiedy LGD, czyli lokalna grupa działania, która formalnie ocenia merytorycznie projekt, ustali kwotę wsparcia niższą niż ta, o którą wnioskuje beneficjent.

To są może bardziej praktyczne i szczegółowe przykłady zmiany; ale odpowiadając na pytanie myślę, że jest to namacalna zmiana, która będzie dokonana w programie poprzez projektowane przepisy ustawy. Zmiana to również portal internetowy, o którym wspominał pan minister Zarudzki; portal służący rolnikom i pomagający rolnikom w zamieszczaniu ofert, co może z pozoru wydawać się troszeczkę trudniejsze. Każda nowość budzi pewne wątpliwości, ale portal ma pomóc w tym, żeby rolnik mógł zamieścić

swoją ofertę i aby mógł zebrać oferty; oczywiście z pełnym wsparciem rolnika ze strony agencji płatniczej, tzn. ze strony ARiMR.

Chyba z mojej strony to wszystko. Pan minister podpowiada mi, że inni współpracownicy też chcą zabrać głos.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudski:

Proszę bardzo.

Dyrektor Biura Pomocy Technicznej MRiRW Krzysztof Rodzik:

Bardzo dziękuję. Panie ministrze, panie przewodniczący, szanowni państwo. Mogę tylko jednym krótkim zdaniem powiedzieć, że bardzo się cieszę, iż pan przewodniczący Ardanowski powiedział o tym, jak bardzo ważni są partnerzy społeczni. Cieszę się, ponieważ właśnie zmiany dotyczące KSOW – Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, i tego, co zaproponowaliśmy w zapisach ustawy w wyniku wielomiesięcznej pracy – w naszym odczuciu powodują unormowanie stosunków z partnerami społecznymi.

Do tej pory partnerzy, którzy zgłaszali swoje propozycje realizacji projektów w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, później niekoniecznie je realizowali, ponieważ poszczególne punkty projektów były następnie wyłaniane w drodze przetargów. Jeśli w tej chwili dzięki wprowadzonym zmianom partner złoży wniosek w ramach konkursu ogłaszanego przez instytucję zarządzającą w całej Polsce, to gdy jego projekt okaże się dobry i wart realizacji, po prostu będzie wybrany do realizacji. Jest to ta główna, jakościowa zmiana, którą zaproponowaliśmy w KSOW; tak właśnie, ażeby nasi partnerzy społeczni mogli realizować swoje dobre projekty. Bardzo dziękuję.

Wiceprzewodniczący KRZPP Marian Curyło:

Można jedno zdanie?

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący KRZPP Marian Curyło:

Związek Polskich Parlamentarzystów, Marian Curyło.

Panie przewodniczący, panie ministrze. Chciałem zauważyć pewną rzecz. Obecna Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jest inną agencją niż ta, która była rok temu. Prezes, pan Obajtek, jest człowiekiem wrażliwym społecznie i tak kieruje tą organizacją, że można mu tylko pogratulować i życzyć szczęścia. Ale sprawa, o której chcę powiedzieć, polega na tym, że wielu rolników zostało uwikłanych w sądach przez poprzednie kierownictwo. Wielu uczciwym ludziom agencja postawiła zarzuty, a teraz ci ludzie chodzą po sądach i dogorywają finansowo. Czy można zrobić coś, żeby wspomniani rolnicy mogli się zwrócić do nowej, innej już agencji – ludzkiej agencji – z prośbą o pomoc, o przyspieszenie spraw, które wloką się w sądach?

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudski:

Proszę panią prezes Fajger o odniesienie się do tematu.

Zastępca prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Maria Fajger:

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Odpowiadając na pana pytanie powiem, że każda sprawa jest indywidualna. Nie można tutaj powiedzieć i zadeklarować, że każdą sprawę rozwiążemy tak samo...

Wiceprzewodniczący KRZPP Marian Curyło:

Deklaruje pani?

Zastępca prezesa ARiMR Maria Fajger:

...ale prosimy o to, żeby rozmawiać z nami i pokazywać pojedyncze przypadki. W miarę możliwości, w oparciu o podstawy prawne, będziemy szukać takiego rozwiązania.

Wiceprzewodniczący KRZPP Marian Curyło:

Deklaruje pani taką pomoc?

Zastępca prezesa ARiMR Maria Fajger:

Tak. Dokładnie tak, jak powiedziałam to w tej chwili.

Wiceprzewodniczący KRZPP Marian Curyło:

Panie ministrze, chciałem...

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Tak działamy, tak robimy. Chcę powiedzieć, że wiem, jaką sytuację zastaliśmy na początku. Wiem, co miałem na ministerialnych dyżurach w poniedziałki i jak rozmawiano ze mną w kontekście tego, co przeżywali niektórzy beneficjenci. Przedstawię to na jednym przykładzie, najbardziej wymownym. Jest Związek Zawodowy Rolników „Solidarni”, nie mylić z „Solidarnością”. Związek jest jak gdyby bardzo ekspansywny, emocjonalny. Powiem szczerze, że już śp. pan Zagórny...

Głos z sali:

Marian.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Był Marian Zagórny, a teraz jest pan Marcin Bustowski i mogę powiedzieć, że rozmawia ze mną ludzkim językiem. Jest to pewna zmiana nastawienia i podejścia, a to jak gdyby świadczy o rozwiązywaniu naszych problemów – tych problemów, jakie mają rolnicy. To po pierwsze.

Po drugie my właśnie procedujemy w tej ustawie sprawy związane z omawianą kwestią. Zmiany będą miały swoje konsekwencje, będą wpływały na możliwość załatwiania spraw i kwestii finansowania tam, gdzie windykacje były nienależne lub pojawiały się różne problemy. Porządkuję.

Chcę powiedzieć, odpowiadając panu posłowi wiceprzewodniczącemu Ardanowskiemu, że zmiany, które procedujemy... Podam jako przykład jedną konkretną zmianę. Upoważnienie do przekazywania przez agencję wyników analiz chemicznych do stacji chemiczno-rolniczej. Bardzo prosta sprawa. Chodzi o to, żeby przekazywać wyniki dla wymogów pakietu rolnictwa zrównoważonego, gdzie analizy są robione. Szukamy efektywności, żeby fundusze były racjonalnie wykorzystane i aby wszystko było zagospodarowane. To jest jeden przykład pokazujący, że analizy, które były robione w ramach programu dla rolnictwa zrównoważonego, są przekazywane stacji chemiczno-rolniczej. To jest jeden przykład, a przykładów można byłoby podawać wiele. Mogę powiedzieć np. o pomocy technicznej. Bardzo duże uporządkowanie spraw związanych z pomocą techniczną, uruchomieniem KSOW. Było tutaj bardzo dużo do zrobienia.

Padło pytanie, czy rozwiązania będą skuteczne? One mają być skuteczne. Będą przełożone na rozporządzenia i na procedury wykonawcze. Proces pracy, tak jak powiedzieliśmy, tak trzymamy się tego. Panie pośle, są nabory. Po naborach mieliśmy wnioski i wnioski były konsumowane. Patrzymy na to, co trzeba zmienić w ustawie. Patrzymy jeszcze na to, gdzie coś trzeba zmienić, bo po kolejnych naborach okazało się, że a to trzeba coś zmienić w ustawie, to w rozporządzeniu, a to tylko na poziomie przepisów wykonawczych. A więc tu jedziemy z tej najwyższej półki. Mam świadomość – i jestem jeszcze dalece niezadowolony, panie pośle – że uproszczenia, o których tu mówimy, to nie jest jeszcze procedowanie przez beneficjentów. Jesteśmy w drodze i ten proces trwa; to jest długi proces. Powstaje pytanie, na ile jest zrozumienie wśród beneficjentów, że jednak wnioski muszą być, a we wnioskach muszą być zawarte pewne treści do wpisania. Wnioski trzeba wypełnić. Na ile da się to uprościć? Jest to troszkę osobny temat.

A więc kluczową sprawą jest tu uruchomienie doradztwa rolniczego, wyjaśnianie, przyjazny stosunek do rolników i praca organiczna z naszymi beneficjentami, czyli z rolnikami. Jeśli zadają pytanie, czy zmiany wystarczają do skutecznego wydawania pieniędzy, to powiem, że trwa proces, żeby to było coraz bardziej skuteczne. To jest jeden etap pracy nad tą sprawą, prowadzony w ciągu roku funkcjonowania ministerstwa. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Pan przewodniczący.

Posel Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dziękuję za tę wypowiedź. Wydaje się, że jeżeli instytucje publiczne, takie jak agencja czy stacje chemiczno-rolnicze, dysponują jakąś bazą danych, to od wielu lat jest postulat, żeby instytucje publiczne przekazywały sobie dostępne materiały; jest to rzecz tak oczywista, że nawet nie potrzeba tego tłumaczyć. Jednak zawsze mam wątpliwość takiej oto natury i powiem o niej tym bardziej, że są również dyrektorzy departamentów, którzy pracowali za poprzedniego kierownictwa resortu.

Otóż w pocie czoła ciężko poprawiamy rzeczywistość, ulepszamy świat, poprawiamy przepisy, które sami kiedyś wprowadzaliśmy. Czy one były wprowadzane dlatego, że ktoś nam je narzucał? Czy ze strachu? Czy z jakichś innych, bliżej nieznanych powodów wprowadzaliśmy przepisy, które teraz korygujemy? Absolutnie podzielam opinię, że to dobry kierunek działania. Upraszczajmy to, co jest możliwe, upraszczajmy to, co jest absolutnie konieczne. Wyjaśnijmy – to jest również jakby zalecenie dla resortu – te sprawy związane z biurokracją, z dokumentacją, z obiegiem dokumentów, różnego rodzaju wymaganiami formalnymi, które są niemożliwe do usunięcia czy które wynikają wprost z przepisów unijnych.

Spotykamy się z pewnymi sytuacjami i to nie dotyczy tylko mnie, a pewnie dotyczy nas wszystkich – wszystkich posłów niezależnie od opcji politycznej. Spotykamy się z tym, że przychodzą rolnicy, przychodzą inne grupy beneficjentów, denerwując się na skomplikowanie niektórych procedur i niektórych zapisów i sądzą, że jest to pewnego rodzaju złośliwość administracji wobec beneficjentów. A więc też mi się wydaje, że poprawiając wszystko, co jest możliwe do poprawienia, należy również precyzyjnie coś ustalić; a mianowicie to, co jest możliwe do poprawienia, to poprawiamy, a to, co jest niemożliwe do poprawienia, to precyzyjnie nazywamy. Nazywamy, żeby nie było pretensji do ministerstwa, do partii rządzącej, do posłów, że czegoś nie poprawiliśmy, bo nie chcieliśmy albo mieliśmy jakieś złe intencje. Dobrze, że wyciągamy wnioski z minionych lat.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania rządowego projektu ustawy z druku nr 972. Prezydium Komisji proponuje przejść do rozpatrzenia projektu.

Tytuł ustawy. Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu tytułu ustawy? Nie słyszę. Stwierdzam, że wobec braku zastrzeżeń Komisja przyjęła tytuł ustawy.

Art. 1 zmiana nr 1. Czy do zmiany nr 1 w art. 1 są uwagi? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 1 w art. 1? Nie słyszę. Zmiana nr 1 w art. 1 została przyjęta.

Zmiana nr 2. Czy są uwagi do tej zmiany? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 2? Nie słyszę. Stwierdzam, że zmiana nr 2 została przyjęta.

Zmiana nr 3. Czy są uwagi do zmiany nr 3? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 3? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę nr 3.

Zmiana nr 4. Jesteśmy w dobrym miejscu. Czy są uwagi do zmiany nr 4? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 4? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę nr 4.

Zmiana nr 5. Czy są uwagi do tej zmiany? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 5? Nie słyszę. Komisja przyjęła zmianę nr 5.

Zmiana nr 6. Czy są uwagi do zmiany nr 6? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 6? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę nr 6.

Zmiana nr 7. Czy są uwagi do zmiany nr 7? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 7? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę nr 7.

Zmiana nr 8. Czy są uwagi do tej zmiany? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 8? Nie słyszę. Zmiana nr 8 została przyjęta.

Zmiana nr 9. Czy są uwagi do zmiany nr 9? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 9? Nie słyszę. Zmiana nr 9 została przyjęta.

Zmiana nr 10. Czy są uwagi do zmiany nr 10? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 10? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę nr 10.

Zmiana nr 11. Czy są uwagi do zmiany nr 11? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 11? Nie słyszę.

Zmiana nr 12. Czy są uwagi do zmiany nr 12? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 12? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę nr n12.

Zmiana nr 13. Bardzo proszę.

Legislator Konrad Nietrzebka:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo. Otóż jest jedna drobna uwaga o charakterze redakcyjnym do ust. 5 w art. 43a. Otóż w pkt 2, w pkt 3 oraz w pkt 4 wydaje się nieuzasadnione, aby przed wyrazem „lub” na końcu tych punktów znalazł się średnik. Zasadnym jest, żeby w tych miejscach był przecinek – tak, jak ma to miejsce w pozostałych punktach. Myślimy, że jest to pomyłka redakcyjna. W związku z tym...

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudski:

Przyjmujemy.

Legislator Konrad Nietrzebka:

Tak? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Czy w takim razie ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 13 z zaproponowaną zmianą? Nie słyszę. Zmiana nr 13 została przyjęta.

Zmiana nr 14. Czy są uwagi do zmiany nr 14? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 14? Nie słyszę. Zmiana nr 4 została przyjęta.

Zmiana nr 15. Czy są uwagi do zmiany nr 15? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 15? Nie słyszę. Stwierdzam, że zmiana nr 15 została przyjęta.

Zmiana nr 16. Czy są uwagi do tej zmiany? Bardzo proszę.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Panie przewodniczący, jest to bardziej pytanie. Jednocześnie chcieliśmy przeprosić za to, że niektórymi pytaniami trochę zaskakujemy stronę rządową, ale wcześniej nie mieliśmy czasu, by spotkać się z przedstawicielami rządu przed posiedzeniem Komisji, bo dzisiaj mamy dosyć dużo spraw.

Kwestia jest następująca. W zmianie nr 16 jest dodawany art. 48a. A w ust. 1 tego artykułu, w pkt 2, jest następujące sformułowanie: „nałożenia pozostałych kar administracyjnych, o których mowa w art. 63 ust. 2 rozporządzenia”. Dlaczego tutaj znalazło się sformułowanie-wyraz „pozostałych”? Wydaje nam się, że jest on tutaj nieuprawniony. Tutaj wystarczyłoby stwierdzenie „lub nałożenia kar administracyjnych, o których mowa w art. 63 ust. 2”. Być może jest jakieś ratio legis. Natomiast jeżeli nie byłoby tu ratio legis w stosunku do wyrazu „pozostałych”, to sugerowalibyśmy, aby wykreślić wyraz „pozostałych”.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudski:

Po konsultacjach z moimi współpracownikami – przyjmujemy.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 16 z zaproponowaną zmianą? Nie słyszę. Zmiana nr 16 została przyjęta.

Zmiana nr 17. Czy są uwagi do zmiany nr 17? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 17? Nie słyszę. Zmiana nr 17 została przyjęta.

Zmiana nr 18. Czy są uwagi do zmiany nr 18? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 18? Nie słyszę. Zmiana nr 18 została przyjęta.

Zmiana nr 19. Czy są uwagi do zmiany nr 19? Bardzo proszę.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Tutaj nie mamy gotowej recepty, którą moglibyśmy państwu zaproponować w charakterze uwagi legislacyjnej. Chcielibyśmy tylko zwrócić panu ministrowi i współpracownikom uwagę na pewną kwestię. Być może jest tu coś na rzeczy i ewentualnie na później-

szym etapie prac legislacyjnych można byłoby to jakoś sanować. Tu jest mowa o tym, że w dodawanym art. 53a w ust. 5, 6 i 7 jest mowa o ujawnieniu na liście doradców rolniczych. Proszę zwrócić uwagę na to, że ust. 5 mówi o tym, iż „Informacja o specjalizacji jest ujawniana na liście doradców rolniczych wśród danych doradcy rolniczego, który uzyskał specjalizację”. Jest to przepis materialny, ogólny, dotyczący tej kwestii; ale później pojawia się kwestia proceduralna – „Ujawnienia informacji o uzyskanej specjalizacji dokonuje dyrektor CDR, w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek doradcy rolniczego, który ją uzyskał”.

A więc z jednej strony mamy przepis mówiący o tym, że coś po prostu pojawia się niejako z mocy prawa; ale później jest mowa, że jest decyzja administracyjna, że jest wniosek. Jeszcze jest ust. 7: „Informację o specjalizacji danego doradcy rolniczego skreśliła się z listy doradców rolniczych na żądanie tego doradcy lub w przypadku niezdania egzaminu uzupełniającego w zakresie danej specjalizacji”. Tu już decyzji administracyjnej nie ma.

A więc być może na kanwie komentarzy i uwag Biura Legislacyjnego warto byłoby się zastanowić i w jakiś sposób uprościć przepis. Ewentualnie można zaprezentować jasną konstrukcję, że albo konsekwentnie jest to decyzja administracyjna, albo w sytuacji, kiedy jest na plus, czyli ujawnienie informacji, nie ma decyzji administracyjnej. Kiedy jest in minus, to w tym przypadku np. może być decyzja administracyjna, bo dzięki temu strona może się odwoływać od załóżmy niekorzystnego dla niej rozstrzygnięcia dyrektora.

Innymi słowy, jeszcze jest w ustawie bodajże art. 53, na którym te przepisy są wzorowane. A więc gdybyście państwo na to spojrzeli i jeżeli uznalibyście uwagę Biura Legislacyjnego w jakiejś mierze za uzasadnioną, uprawnioną, to być może później można byłoby do tego tematu wrócić, np. podczas drugiego czytania. Mam świadomość tego, że w dzisiejszej sytuacji, być może, napisanie tego przepisu nie będzie możliwe.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Proszę, panie przewodniczący.

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Tak szybko procedujemy jak Stachanow czy Wincenty Pstrowski, ale do tego punktu chcę uzyskać dodatkowe informacje.

Sprawa szkolenia doradców. Szalenie ważna sprawa. Nie ma nic gorszego niż niedouczony doradca, ponieważ może, nawet nie wiedząc o tym, wprowadzać rolnika w błąd; a oczekujemy, że doradztwo będzie coraz bardziej profesjonalne, obiektywne, odpowiadające aktualnemu stanowi wiedzy. Natomiast chciałbym się dowiedzieć, jak ministerstwo czy pan minister praktycznie to planuje czy widzi, ponieważ tu jest również taki wątek, że jeżeli aktualny stan wiedzy się zmienia, to doradca ma się douczyć. To jest naturalne, ale co to znaczy? Jak dużego zakresu zmian to dotyczy?

Wszystko się zmienia, świat się zmienia i my zmieniamy się wraz z nim, ale żeby się nie okazało, że zamordujemy doradców liczbą szkoleń i uzupełniania wiedzy, które będą ich odrywały od pracy. Jak wyważyć konieczność szkolenia, nieustanną konieczność podnoszenia kwalifikacji, ale jednocześnie żeby się nie okazało, że doradca będzie cały czas odrywany od pracy albo będzie tłumaczył, że on wprowadził rolnika w błąd niechcący, ponieważ jakiegoś obszaru wiedzy mu nie przekazano? Jak pan minister to widzi?

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Bardzo dziękuję za to pytanie. Prace trwają. Pracujemy w kilku etapach na kilku profilach. Oczywiście, że nie możemy teraz tak zajeździć doradcy, że on nie będzie robił nic innego, tylko będzie się szkolił. To jest nasze zadanie; musimy tu wyważyć proporcje. Zrobiliśmy już jak gdyby pewne rozpoznanie na ten temat. Chodzi o to, żeby ciągle nie ci sami doradcy jeździli na te same szkolenia. Chcemy tutaj różnicować i wartościować, bo to był pewien problem.

A co robimy w profilach? Odbyły się już trzy spotkania. Po pierwsze odbyło się spotkanie doradcy – nauka, czyli po dwie osoby z każdego ośrodka doradztwa. Spotkanie odbyło

się w Instytucie Hodowli i Aklimatyzacji Roślin, w Instytucie Weterynarii i w Instytucie Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa, gdzie spotkało się doradztwo z nauką. Doradztwo określało swoje potrzeby; czytaj – w jakimś sensie nie tyle wiedzę, ale czego potrzebuje, co jest dla doradców ważne i w jakich obszarach, ze względu na uprawę, na technologię. A z drugiej strony naukowcy przedstawiali swoją ofertę. To było takie pierwsze spotkanie.

Robimy to w ramach transferu wiedzy i nauki do praktyki. Spotkania są zidentyfikowane, odbywają się według odpowiedniej procedury. Powstają konkretne zapotrzebowania i konkretne odniesienia, a doradcy w sposób naturalny identyfikują swoje potrzeby, a z drugiej strony nauka określa możliwości realizacji tych potrzeb. To jest jeden z takich sposobów.

Tydzień temu odbyło się szkolenie dotyczące transferu wiedzy i innowacji. Przyjechało 200 osób i wszyscy byli bardzo zadowoleni. Było sześć paneli dyskusyjnych. Szkolenie było bardzo dobrze i profesjonalnie przygotowane; ludzie nie chcieli wyjeżdżać. Na samym końcu były brawa na stojąco dla organizatorów. Zasada szkolenia była taka, że zaprezentowano sześć czy siedem tematów: nawozy, środki ochrony roślin, nowe technologie, nowe sposoby uprawy. Jaka jest wartość grup tematycznych, w jakich się uczyli? Po prostu uczyli się, byli odpowiednio dobrani lektorzy, a z drugiej strony znalazła się grupa ludzi zainteresowanych tematem.

Mało tego. Gdy szkolenie zostało zakończone, zostało zarchiwizowane. Teraz inni doradcy mogą korzystać ze szkoleń innych grup. Było sześć grup, czyli można to multiplikować w zależności od potrzeb. To jest drugi sposób edukowania się; sposób na aktywną edukację, ale prowadzoną pod konkretne potrzeby. Doradcy mają możliwość wyboru zagadnienia i poszerzenia wiedzy, bo chcemy przywrócić doradztwo specjalistyczne.

Dowiaduję się o tym, gdy rozmawiam z nowymi dyrektorami – bo teraz jest wymiana części dyrektorów, co nam zarzucano, ale wymiana była niezbędna i konieczna. Przypomnę, że jak wymienialiśmy jedną grupę dyrektorów, to trzy społeczne rady mówiły „dziękujemy temu dyrektorowi i nie chcemy, żeby on dalej pełnił swoją funkcję”. Trzech dyrektorów, trzy ośrodki doradztwa mają sprawę przekazaną do prokuratury, bo co się okazało? Same wyzbyły się majątku na rzecz marszałka. Co mieliśmy zrobić? Zostawić dalej takie funkcjonowanie? Rozstrzygamy te sprawy, żeby przywrócić stan wyjściowy. A tyle było krzyku, że robimy nie wiadomo jaką krzywdę całemu organizmowi. Aby porządkować, to muszą też być ludzie, żeby sprawy prowadzić. To jest jak gdyby drugi element. Następnie są sprawy wdrożeniowe, SIR (Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich), czyli strategię na rzecz innowacji. To są dwa konkretne przykłady.

No i oczywiście jest Centrum Doradztwa Rolniczego. Nastąpiła tam zmiana kierownictwa. Możemy o tym porozmawiać; sam bym chciał, żeby odbyło się posiedzenie Komisji, na którym przedstawimy konkretne pomysły i plany reformy Centrum Doradztwa Rolniczego. A co to jest centrum doradztwa w Brwinowie ze swoimi czterema oddziałami w Radomiu, Krakowie, Brwinowie i Poznaniu? A także siedziba, centrala. Reformy centrum doradztwa – co to jest? To jest doradztwo dla doradztwa.

Jeśli połączymy te trzy rzeczy z bieżącymi sprawami, które robimy, to myślę, że jak na dwa-trzy miesiące funkcjonowania w tej strukturze już zostało dużo zrobione. Jest dość dużo doświadczeń i będziemy szli w tę stronę. Najważniejszy w tej chwili, jeśli chodzi o potrzeby, jest plan działań na następny rok – teraz ujednolicany, ale w różnorodności wojewódzkiej. W połowie grudnia spotykamy się z kierownikami. Pani prezes Fajger spotka się w centrali z dyrektorami oddziałów regionalnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Będziemy rozmawiać. Agencja i ośrodek doradztwa, jak powtarzałem już wcześniej i jest to dość mocno zaakcentowane, to jest jak brat i siostra. Mamy wspólnie działać na rzecz rolników. Wiemy, że trzeba będzie wyrównać różnice poziomów. Wiemy, dlaczego i w jakich obszarach tak jest, ale w dwa miesiące nie da się tego zrobić. Jest to pewien proces, który został otworzony. Dziękuję. To tyle, co miałem do przekazania.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Dziękuję za tak obszerną wypowiedź, ale wydaje mi się, że pytanie pana posła Ardanowskiego było inne, a pan minister na to pytanie nie odpowiedział.

Zmiana, o której mówimy, jest konkretnym zapisem. Zapis ten stanowi, że doradcy będą mieli obowiązek specjalizacji i doksztalcania się. Pytanie pana posła Ardanowskiego, jak je rozumiem, jest całkiem zasadne i wydaje mi się normalne. Chodzi o to, żeby nie było patologii zarówno z jednej strony, jak i z drugiej. Czyli rzecz w tym, żeby nie było takiego doradcy, który raz uzyska certyfikat czy raz zda egzamin i przez 10 lat nie będzie uczestniczył w żadnym innym kursie, nie będzie zwiększał swojej wiedzy; ani takiego, który będzie jeździł, tak jak pan minister powiedział, co tydzień na inne szkolenia i nie będzie można ocenić, czy szkolenia są mu rzeczywiście potrzebne, czy nie.

Czy istnieje system? W tym zapisie go nie widzę. Czy istnieje system powiedzmy ramowych określeń, że raz w roku doradca powinien odświeżać swoją wiedzę czy uczestniczyć w jakimś szkoleniu uzupełniającym? Rozumiem, że pan poseł zapytał, a mnie też to interesuje, czy istnieje zrobiona przez państwa rama, że doradca-specjalista, jak uzyska tytuł specjalisty, będzie musiał raz w roku uzupełniać wiedzę?

Nie mówię o aż takich rygorach, jakie obowiązują w Izbie Lekarskiej; tam trzeba mieć punkty, bo tak to jest zrobione w zawodach lekarskich, że przez 5 lat trzeba uzyskać ileś punktów czy odbyć ileś tam kursów, które są punktowane i wtedy jakby następuje uzupełnienie wiedzy. To nie chodzi o to. Tylko czy istnieje taki system nadzoru nad tym, kto i jak się będzie doksztalał w okresie specjalizacji, żeby dalej był uznany za specjalistę?

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudski:

Dziękuję za wyjaśnienie. Nie wiem, czy pan poseł Ardanowski to potwierdzi, że źle zrozumiałem; natomiast chciałbym się do tego odnieść.

Przygotowujemy program pod nazwą ścieżka kariery zawodowej doradcy, gdzie doradca będzie punktowany w zależności od posiadanych specjalizacji i zdobywanych kwalifikacji. To po pierwsze. Pani poseł, pracujemy nad tym. Proszę dać nam trochę czasu. Odpowiadam, że centrum doradztwa przygotowuje ścieżki kariery zawodowej, gdzie byłoby od razu porządkowanie spraw finansowych. Jeśli chodzi o specjalizacje, które są tutaj wpisane w ustawie, to już mówiłem o tym; pani poseł wcześniej nie było. Wspominałem o tym w swoim wystąpieniu. Chodziło o trzy główne specjalizacje – ekonomika, rolnictwo ekologiczne...

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Panie ministrze, umiem czytać. To jest napisane i wiem, o co chodzi. Nie muszę być na posiedzeniu. Natomiast pytam, czy...

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudski:

Ale trzy specjalizacje. Centrum doradztwa w swoim planie działań... Czekam na plan działania na przyszły rok. To planujemy.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Okej. Dobrze.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan przewodniczący.

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Przepraszam za tę dociekliwość, która wynika z faktu, że całe moje dorosłe życie w jakiś sposób było związane z doradztwem. Byłem szefem rady społecznej przez wiele lat w ośrodku w moim województwie. Byłem również wiceprzewodniczącym Krajowej Rady Doradztwa w czasach, kiedy od 1992 r. rzeczywiście proces uspołecznienia nadzoru nad doradztwem był realizowany. Potem z tego zrobił się kwiatek do kozucha; rady społeczne nie miały istotnego wpływu na doradztwo, a już dobieciem uspołecznienia doradztwa rolniczego było przekazanie go do samorządów województw. W tym momencie pojawiła się dychotomia: samorząd województwa decydujący de facto o tym, co się w ośrodku doradztwa dzieje i rada społeczna – trochę nie bardzo wiadomo,

o jakich kompetencjach – która miała ukierunkowywać doradztwo. Wymaga to jakiegoś racjonalnego przeanalizowania.

Natomiast mnie chodzi o wiedzę – mówię to w trosce i o doradców, ale również o ich bardzo wysoki poziom, który jest niezbędny w nowoczesnym rolnictwie. Jeszcze raz powtórzę, że nie ma nic gorszego, niż doradca niepewny swojej wiedzy, który może nie chcąc rolnika wprowadzić w błąd.

To, o czym pan minister mówi, jest bardzo perspektywicznym kierunkiem. Określenie ścieżki awansu zawodowego, określenie kryteriów, które są niezbędne do tego, aby zostać doradcą, aby się tak rozwijać, by mieć przekonanie, że korpus doradców rolnych składa się z ludzi światłych, kompetentnych, jak również – to jest pewnego rodzaju rzadka umiejętność – umiających rozmawiać z rolnikami, bo to nie jest proste. To nie jest proste i myślę, że każdy doskonale to rozumie.

Dlatego nawet nie oczekuję w tej chwili określenia działań, ale jeżeli pan przewodniczący wyrazi zgodę, na posiedzeniu prezydium znaleźlibyśmy jakiś termin po Nowym Roku. Przedstawienie funkcjonowania struktury edukowania, uczenia, przekazywania wiedzy doradcom – byłoby bardzo wskazane. Pewnie będzie też określona rola centrum w Brwinowie. A również wskazanie, jak praktycznie doradcy mają podnosić poziom swojej wiedzy i co im ministerstwo zapewnia poprzez centrum.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Z czego mogą skorzystać.

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dostęp do wiedzy, bazę danych.

Jest też zasadne pytanie, czy to wszystko musi się odbywać poprzez fizyczną obecność na szkoleniach? Często jest ona przyjemna, ale niekoniecznie jest efektywną formą. Może byłaby potrzebna platforma kształcenia internetowego, różnego rodzaju ułatwienia, na które pozwala nam nowoczesna technika? Prosiłbym, żeby pomalutku przygotowywać się do tego tematu, a prezydium wskaże kiedyś termin takiego spotkania, na którym byśmy przez kilka godzin podyskutowali. Może trzeba byłoby to zrobić w postaci jakiejś konferencji? Podyskutowalibyśmy o tym, jak doradztwo ma odpowiadać coraz wyższym wymaganiom rolników w zmieniającym się świecie.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Pan minister.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Bardzo dziękuję za zaproszenie i chętnie z niego skorzystamy. Początek roku jest dobrym terminem. Będziemy już przygotowani do zaprezentowania kompleksowego podejścia. Nasze programy i plany działania powinny być już wypracowane, przyjęte oraz skonkretyzowane. A więc jesteście do dyspozycji.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo się cieszę z tej deklaracji. Na pewno w styczniu odbędzie się takie posiedzenie. Głosujemy.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Jeszcze pan.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Chciałbym, żeby pan dyrektor Nieć odniósł się do uwag, przedstawionych wcześniej przez Biuro Legislacyjne.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dobrze. Proszę.

Dyrektor departamentu MRiRW Dariusz Nieć:

Dziękuję bardzo. Otóż rozwiązania, które przyjęliśmy w projektowanych przepisach zmienianej ustawy są, tak jak słusznie podkreślił pan mecenas, rozwiązaniami dotychczasowymi. Dotychczas w ustawie, którą zmieniamy, mamy również te przepisy, o których wspomiano. Jeżeli dyrektor Centrum Doradztwa Rolniczego wpisuje na listę doradców o określonej specjalizacji w drodze decyzji administracyjnej, to kolejne ujawnienie tej specjalizacji, tak przyjęliśmy, wydaje się zasadne również w tej drodze, z pozostawieniem przepisu dotychczas brzmiącego, jeżeli chodzi o skreślenie; już bez tej czynności, jaką jest wydanie decyzji administracyjnej. Prosiłbym o takie przyjęcie.

Oczywiście biorę pod uwagę to, że być może w kolejnych nowelizacjach ustawy, mając na względzie praktykę pozyskaną ex post, będziemy chcieli przeanalizować problem i może doprowadzić do sytuacji, w której również będzie się to kończyło czynnością administracyjną w postaci decyzji przy wykreśleniu. Ale w tej chwili chciałbym podtrzymać dotychczasowe brzmienie projektowanych przepisów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Proszę.

Członek NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” Aleksander Zaręba:

Aleksander Zaręba, rolnik z Mazowsza.

Wysoka Komisjo, panie ministrze. Chyba nikt nie ma żadnych innych opinii na ten temat, że potrzebne jest bardzo dobre doradztwo w rolnictwie. Rolnicy to sobie bardzo wysoko cenią. Mogę o tym mówić nie tylko jako rolnik; też przez wiele lat byłem szefem rady programowej doradztwa rolniczego przy Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Poświętnem. Pamiętam te czasy. Z tego powodu występowałem na tle Krajowej Rady Doradztwa Rolniczego i wiem, jak doradztwo było przez wiele lat niszczone i w zasadzie prowadzone do niczego. Po prostu to wszystko było ośmieszane. W związku z tym należy bardzo dużą wagę przyłożyć do tego, żeby rolnictwu przywrócić doradztwo i to w takim kształcie, jaki jest potrzebny w zderzeniu praktyki z teorią.

Może się komuś narażę, ale powiem wprost – póki będziemy mieli taką sytuację z samorządami, jaką mamy obecnie, to i doradztwo będzie miało bardzo mocno pod górkę. Państwo może sobie nawet nie zdają sprawy z tego, jak bardzo samorzady szkodzą – oczywiście samorzady w tym kształcie; jak bardzo szkodzą doradztwu, ale nie tylko doradztwu. Wszystkie zamierzenia ministerstwa, wszystkie zamierzenia rządu, często i to bardzo często są torpedowane po to tylko, żeby było im gorzej, tym weselej czy coś w tym stylu. Dlatego uważam, że póki się nie zmieni sytuacja z samorządami, to nie jesteśmy w stanie wypracować dobrych metod współpracy w ogóle w rolnictwie na terenie, powiedzmy, prowincji. Na terenie wsi. To samo dotyczy doradztwa.

Skoro już dostałem możliwość zabrania głosu, to chcę jeszcze wspomnieć, zupełnie poza programem, o dwóch rzeczach. Jedna to sprawa dotycząca obrotu ziemią. Przy dziedziczeniu gospodarstw występuje taki mankament, że synowa i zięć nie są członkami rodziny i nie mogą dziedziczyć gospodarstwa. Należałoby nad tym pomyśleć.

A druga sprawa, która jest bardzo istotna i myślę, że ma zasięg ogólnokrajowy, to relacje między bankami a rolnikami, jeśli chodzi o obrót ziemią. Nie ma absolutnie żadnej woli, wręcz jest bardzo krytyczne nastawienie do tego, żeby móc zabezpieczać kredyt na kupno ziemi – na tej ziemi. Uważam i chyba nikt nie będzie się próbował ze mną na ten temat targować, że najlepszym zabezpieczeniem dla każdego banku jest ziemia. To jest największe dobro, najbardziej właściwe i ziemia nigdy nie straci na wartości. Natomiast obecnie – nie wiem, z jakich powodów, choć niektórych się domyślam – banki absolutnie nie chcą zabezpieczać się na ziemi. Mówią wprost: chcesz kupić ziemię, to daj inną nieruchomość, to my się na niej zabezpieczymy, a na ziemi nie będziemy się zabezpieczać.

Poddaję to pod rozważenie, bo nie jest to problem, który można rozwiązać jutro jednym rozporządzeniem. Ale wydaje się, że jest to przyczynek do dyskusji między bankami, ministerstwem rolnictwa i rządem, żeby temat tak jakoś racjonalnie poukładać, aby nie było wojennej ścieżki, bo to jest bardzo niekorzystne. Proszę państwa, z jednej strony ustawa o obrocie ziemią daje przywilej, że ziemię mają kupować polscy rolnicy; ale chyba

wszyscy wiemy, że stan ekonomiczny naszych rolników jest taki, jaki jest, czyli generalnie większe czy nawet mniejsze transakcje są opierane o kredyty bankowe. Natomiast w tej chwili banki powiedziały „stop, my się na ziemi nie będziemy zabezpieczać, jeśli chodzi o kredyty hipoteczne”. Poddaję to państwu pod rozważenie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do głosowania zmiany nr 19. Czy ktoś jest przeciwko zaproponowanemu brzmieniu zmiany nr 19? Nie słyszę. Zmiana nr 19 została przyjęta.

Zmiana nr 20. Czy są uwagi do zmiany nr 20?

Posel Dorota Niedziela (PO):

Panie przewodniczący, chciałam się odnieść do tej wypowiedzi. Muszę odpowiedzieć.

Po pierwsze pan wszystko skrytykował, po czym pan powiedział, że ustawa, którą pan uważa za dobrą, jest też zła, bo panu nie pozwala wziąć kredytu. Proszę się zdecydować, bo albo pan krytykuje, albo nie. Zapisy ustawy, jak od razu mówiliśmy, są szkodliwe dla rolników; m.in. chodzi o to, o czym pan mówi. Wartość ziemi spadła i nie może pan kredytów wziąć na ziemię, ponieważ kredyt można wziąć tylko na zapis hipoteczny wartości ziemi, a nie nieruchomości. Ale nie rozmawiamy tutaj o ustawie o ziemi, bo to byłaby dłuższa rozmowa i zupełnie inna.

Natomiast to, o czym pan mówi, czyli wzięcie doradztwa z samorządów, to ma pan inne zdanie. Może pan zna jakieś samorzady, które niedobrze działają, ale na tym polegała nasza cała, 25-letnia praca, żeby ludzie z dołu decydowali o tym, co chcą robić. To jest miejsce, gdzie najlepiej wiedzą, co robić. Może pojawiały się patologie; od tego są inne rozwiązania, żeby patologie zlikwidować, a nie żeby krytykować, że samorzady sobie nie dają rady czy czynią pod górkę ludziom. Samorzady są od tego, żeby pomagać ludziom na dole. Jeśli są złe, to je zmieńcie, ale nie zmieniajcie samorządów. Niech pan nie mówi, że samorzady działają przeciwko komukolwiek, kto mieszka na dole i tam pracuje, bo po to zostały stworzone i tak mają być wybierane, żeby pomagać. Jeżeli ludzie, jak pan twierdzi, nie wiedzą, kogo wybierają, to zastanawiam się, co się w osadzie dzieje. Sam pan sobie przeczy.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Pan przewodniczący.

Członek NSZZ RI „Solidarność” Aleksander Zaręba:

Ad vocem, dwa słowa.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo proszę. Oczywiście. Proszę włączyć mikrofon.

Członek NSZZ RI „Solidarność” Aleksander Zaręba:

Rozumiem, że pani broni tamtego okresu, ale – niestety czy stety – to jest nie do obrony.

Posel Dorota Niedziela (PO):

Bronię samorządów.

Członek NSZZ RI „Solidarność” Aleksander Zaręba:

Trzeba powiedzieć jasno – na dole nikt nie oceni pozytywnie tamtego okresu pod względem doradztwa rolniczego. Nikt dzisiaj nie powie, że samorzady nie blokują, nie torpedują działań tego rządu. Robią to z premedytacją. Powiem pani to z całą odpowiedzialnością i jako rolnik, i jako działacz społeczny. Póki się to nie zmieni, póki nie będzie nowych wyborów i kto inny nie wejdzie do samorządów, tego bałaganu się nie opanuje. Takie jest moje zdanie.

Posel Dorota Niedziela (PO):

Muszę ad vocem powiedzieć, że może pan ma takie samorzady. Pokażę panu setki samorządów, które działają w imieniu i dla dobra swoich ludzi. Proszę nie obrażać ludzi, którzy zostali wybrani przez bardzo dużą grupę obywateli. Proszę przyjechać do mojego samorządu, do innego samorządu, które współpracują z ludźmi. Zdarzają się sytuacje,

gdzie jest zmiana, to jest naturalne. Będzie pan miał możliwość, wybierze pan samorząd taki, jaki pan chce.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Pani przewodnicząca, trochę odbiegliliśmy od tematu. Bardzo proszę.

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Nie chcę mówić o samorządach. To jest sprawa oceny i każdy z nas czy wielu z nas było samorządowcami. Samorząd, chociaż ma pewne tendencje do petryfikowania swojego stanowiska i utrwalania władztwa, ale jest jednak najbardziej rozwiniętą formą aktywności społecznej. Wydaje mi się, że ludzie z tego zrobią użytek.

Natomiast chcę powiedzieć o sprawie hipoteki na ziemię, bo amicus Plato, sed magis amica veritas. To zmieniliśmy, pani poseł.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Ale to nie działa.

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Rzeczywiście problem z bankami był taki, że banki nie chciały przyjmować innych zabezpieczeń niż na wartości ziemi; mówię o hipotece. Na wniosek banków zmieniliśmy to po kilku miesiącach. Teraz strony negocjują między sobą wysokość zabezpieczenia. Wydaje się, że to jest dość rozsądne.

Pan Zaręba mówił o czymś innym; miałem okazję rozmawiać z panem. Chodzi o to, że banki – wszystkie banki, łącznie z bankami spółdzielczymi, które są bankami z kapitałem polskim – bardzo lekko podchodzą do kredytowania obrotu ziemią. Ziemia przestała być, tak jak to było przez dziesiątki lat, gwarancją i najlepszym zabezpieczeniem kredytów. Kiedyś sama wartość ziemi wystarczała do tego, aby uzyskać kredyt. Banki dochodzą do wniosku, że opłacalność produkcji rolniczej jest pod znakiem zapytania. Sprzedaż ziemi, nawet po windykacji, jest problematyczna i nie zawsze jest w stanie zwrócić pożyczone przez bank kapitały. Ale to nie jest temat do omawiania przy tej ustawie, bo w tej chwili mówimy o czymś innym. A więc wydaje mi się, że wyjaśniliśmy sobie różne rzeczy.

Natomiast teraz przejdźmy do procedowania tego konkretnego projektu ustawy.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Zmiana nr 20. Czy są uwagi do zmiany nr 20? Bardzo proszę.

Legislator Konrad Nietrzebka:

Bardzo dziękuję. Pani przewodniczący, szanowni państwo. Otóż mamy tutaj drobną wątpliwość, dotyczącą lit. c) i dodania ust. 5b. Otóż na początku tego ustępu pojawia się sformułowanie „umowa dotacji, o której mowa w ust. 5 pkt 2”. Wydaje się, że został tutaj użyty pewien skrót myślowy, bowiem najprawdopodobniej chodzi o umowę w sprawie dotacji. Jak wiemy doskonale z ust. 5 pkt 2, to nie ma tam mowy o żadnej umowie dotacji, natomiast wiadomo, że dotacje są przyznawane w formie umów.

W związku z tym ewentualnie należałoby tylko po słowie „umowa” dodać sformułowanie „w sprawie”.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Dziękuję. Przyjmujemy.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś uwagi? Nie widzę zgłoszeń. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 20 z zaproponowaną zmianą? Nie słyszę.

Przechodzimy do zmiany nr 21. Czy są uwagi do zmiany nr 21? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 21? Nie słyszę. Zmiana nr 21 została przyjęta.

Zmiana nr 22. Czy są uwagi do zmiany nr 22? Nie słyszę. Bardzo proszę. Zmiana nr 22.

Legislator Konrad Nietrzebka:

Otóż jest uwaga do zmiany nr 22. Pani przewodniczący, biorąc pod uwagę, że jest to bardzo obszerna zmiana, kilkustronicowa, chcielibyśmy poprosić o spojrzenie na koniec zmiany nr 22 – tam, gdzie jest mowa o ust. 3 w art. 57h. Otóż czytając ten przepis możemy

dowiedzieć się, że mamy regulację dotyczącą relacji przepisów między zmienianą ustawą, a ustawą Prawo zamówień publicznych. Biorąc pod uwagę, że mamy w tym przepisie odniesienia do dwóch ustaw, należy doprecyzować. Po wyrazach „art. 43a ust. 1, jeżeli wybór wykonawcy danego zamówienia publicznego w rozumieniu przepisów” i dalej nie „tej ustawy”, bo mówilibyśmy o zmienianej ustawie, ale musi być „przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych”. Tutaj musielibyśmy po prostu doprecyzować to niejasne sformułowanie „tej ustawy”.

Prośba do strony rządowej o potwierdzenie zasadności dokonania takiej zmiany.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Analizujemy dane. Proszę o chwilę cierpliwości.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Generalnie, panie ministrze, tu wszystko jest okej. Problem wynika tylko z dwukrotnego użycia sformułowania „tej ustawy” i „tej ustawy”. W międzyczasie pojawia się, oprócz ustawy o zamówieniach publicznych, tak jak wspomniał kolega, odesłanie do art. 43a ust. 1, czyli do ustawy, w której jesteśmy.

Dyrektor departamentu MRiRW Dariusz Nieć:

„Ustawy ustawy”.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Tak jest. I żeby nie było wątpliwości...

Dyrektor departamentu MRiRW Dariusz Nieć:

To trzeba powtórzyć.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

To trzeba po prostu powtórzyć. Jest to pewien automatyzm, nazwijmy to, legislacyjny i wbrew potocznemu rozumowaniu języka polskiego jest nierzadko o tyle wymagany, że precyzuje przepis; przynajmniej w naszej opinii.

Prosimy tylko o ustosunkowanie się strony rządowej, bo tak, jak mówię, my tylko przedstawiamy nasze opinie, a istotna jest wartość merytoryczna zagadnienia. Chodzi o to, aby w tym przypadku ta wartość nie uległa zmianie w wyniku naszej na pozór neutralnej uwagi legislacyjnej.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Dziękuję. Przyjmujemy.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Procedujemy. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 22 z zaproponowaną i przyjętą zmianą? Nie słyszę. Zmiana została przyjęta.

Zmiana nr 23. Bardzo proszę.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Uwaga legislacyjna – i też od razu uprzedzam, że w przedłożeniu jest dobrze, panie ministrze, szanowni państwo; z tym, że chcielibyśmy zastosować inną technikę legislacyjną.

Państwo zdecydowaliście się na następującą technikę, aby nadać nowe brzmienie art. 58 w całości. Natomiast nasza analiza wskazuje – i tutaj oczekujemy na potwierdzenie ze strony pana ministra i współpracowników – że tak naprawdę to w art. 58 dodacie państwo pkt 4 i nadajecie nowe brzmienie części wspólnej wyliczenia, czyli temu końcowemu fragmentowi. Jeżeli to jest prawda, a wydaje mi się, że jest to prawda, bo z kolegą uważnie sczytaliśmy tę ustawę, to zamiast techniki legislacyjnej nadania nowego brzmienia art. 58 proponowalibyśmy odmienną technikę legislacyjną polegającą na tym, że dodamy pkt 4 i nowe brzmienie otrzyma część wspólna wyliczenia. Tylko tyle i aż tyle. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Dziękuję. Przyjmujemy. Czytanie ustaw ze zrozumieniem – mamy nowy wymiar jakościowy. Bardzo dziękuję. To są cenne uwagi.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Przyjmujemy, tak? Bardzo dziękuję.

Zmiana nr 23. Czy ktoś jest przeciwko zmianie nr 23 z zaproponowaną przez Biuro Legislacyjne zmianą? Nie słyszę. Zmiana nr 23 została przyjęta.

Teraz głosujemy cały art. 1. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu art. 1, jaki przed chwilą przeprocedowaliśmy? Nie słyszę. Art. 1 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 2. Są uwagi do art. 2? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu art. 2? Nie słyszę. Art. 2 został przyjęty.

Art. 3. Czy są uwagi do art. 3? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu art. 3? Nie słyszę.

Art. 4. Czy są uwagi do art. 4? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu art. 4? Nie słyszę. Art. 4 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 5. Zmiana nr 1. Czy są uwagi do zmiany nr 1 w art. 5? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 1 w art. 5? Nie słyszę.

Przechodzimy do zmiany nr 2. Czy są uwagi do zmiany nr 2? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 2? Nie słyszę. Zmiana nr 2 została przyjęta.

Zmiana nr 3. Czy są uwagi? Bardzo proszę.

Legislator Konrad Nietrzebka:

Dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo. Otóż uwzględniając rozwiązania zawarte w § 87 ust. 3 Zasad Techniki Prawodawczej proponujemy, aby tutaj, w zmianie nr 3, skreślić wyrazy „wyliczenia użyte”. A więc będzie „w art. 41a w ust. 1 w części wspólnej wyrazy” i dalej bez zmiany. Dziękuję.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Dziękuję. Przyjmujemy.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 3 z zaproponowaną zmianą? Nie słyszę. Zmiana nr 3 została przyjęta.

Zmiana nr 4. Czy są uwagi do tej zmiany? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 4? Nie słyszę.

Przechodzimy do zmiany...

Cały art. 5. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu art. 5? Nie słyszę. Art. 5 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 6. Art. 6 zmiana nr 1. Czy są uwagi do art. 6 do tej zmiany? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 1 w art. 6? Nie słyszę.

Przechodzimy do zmiany nr 2. Czy są uwagi do zmiany nr 2? Bardzo proszę.

Legislator Konrad Nietrzebka:

Dziękuję. Otóż uwaga do zmiany drugiej, końcówka lit. c), dotyczącej pkt 2a. Proponujemy tutaj po średniku, który znajduje się w pkt 2a, zamiast wyrazu „przepis” – wyraz „przepisy”, bo mamy tam odesłanie do kilku punktów. Jest to drobna uwaga redakcyjno-legislacyjna. Dziękuję.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Przyjmujemy?

Dyrektor departamentu MRiRW Dariusz Nieć:

Przyjmujemy.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Dziękuję. Przyjmujemy.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu zmiany nr 2 z zaproponowaną zmianą? Nie słyszę. Zmiana nr 2 została przyjęta.

Mamy cały art. 5. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu art. 5? Nie słyszę.

Głos z sali:

Art.6.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Art. 6, tak. Nie ma zmian, czyli art. 6 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 7. Czy są uwagi do art. 7? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu art. 7? Nie słyszę. Art. 7 został przyjęty.

Art. 8. Czy są uwagi do art. 8? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu art. 8? Nie słyszę. Art. 8 został przyjęty.

Art. 9. Czy są uwagi do art. 9? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu art. 9? Nie słyszę. Art. 9 został przyjęty.

Art. 10. Czy są uwagi do art. 10? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu art. 10? Nie słyszę. Art. 10 został przyjęty.

Art. 11. Czy są uwagi do art. 11? Bardzo proszę.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

W art. 11 chcemy tylko doprecyzować poprzez odesłanie, iż mowa o tym, że do „planu działania i dwuletniego planu operacyjnego, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 1” – bo chodzi o ustawę zmienianą w art. 1. Tylko samą frazę odsyłającą; tak, aby to mniej więcej brzmiało w sposób następujący: „Do opracowania zmiany planu działania i dwuletniego planu operacyjnego, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 1, które zostały opracowane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą”. Z uwagi na ten łącznik, że tu są przepisy dotychczasowe i przepisy w nowym brzmieniu, chcemy to doprecyzować. Dziękuję.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Dziękuję. Przyjmujemy.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu art. 11 z zaproponowaną zmianą? Nie słyszę. Art. 11 został przyjęty.

Art. 12. Czy są uwagi do art. 12? Nie słyszę. W takim razie art. 12 uważamy za przyjęty.

Art. 13. Czy są uwagi do art. 13? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu art. 13? Nie słyszę.

Przechodzimy do artykułu... Proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Na zakończenie chciałbym jeszcze wrócić do jedynki.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dobrze. Art. 14. Czy są uwagi do art. 14? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko takiemu brzmieniu art. 14? Nie słyszę. Stwierdzam, że art. 14 został przyjęty.

Pan minister jeszcze chciałby zabrać głos.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Chciałbym wrócić jeszcze do art. 1. Uwaga 16.

Dyrektor Czapla. Bardzo proszę. Art. 1 uwaga 16.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Zmiana.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Zmiana nr 16.

Dyrektor Departamentu Płatności Bezpośrednich MRiRW Joanna Czajła:

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, szanowni państwo. Chcielibyśmy się jeszcze odnieść do propozycji Biura Legislacyjnego w zakresie art. 1, zmiany nr 16. Tam państwo proponowali, żeby wykreślić słówko „pozostałych”. Tutaj ma to związek z karami administracyjnymi. To są kary administracyjne; niekoniecznie zasadne jest użycie słówka „pozostałych”. Jeszcze sprawdziliśmy to w ustawie. Tożsame przepisy są w ustawie o płatnościach bezpośrednich. W związku z tym proponujemy utrzymanie tego brzmienia, żeby nie dochodziło do takich wątpliwości interpretacyjnych, że stosujemy inne zapisy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś ma zastrzeżenia do tego, aby przywrócić stare brzmienie?

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Czy możemy do tego wrócić?

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Możemy wszystko. Jesteśmy Komisją.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Możemy wrócić do tego, co zostało przegłosowane?

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Pani poseł, to jest kwestia związana tylko i wyłącznie z naszą uwagą redakcyjno-legislacyjną. Tak, jak uprzedzałem na wstępie, my raczej dziękujemy stronie rządowej, że jest wnikliwa i spowodowała, iż uwaga jest bezprzedmiotowa. Tutaj jest pełna współpraca. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Przystępujemy do głosowania sprawozdania Komisji.

Czy ktoś jest przeciwko przyjętemu sprawozdaniu Komisji? Nie słyszę. Sprawozdanie Komisji zostało przyjęte.

Teraz przystępujemy do wybrania posła sprawozdawcy. Pan przewodniczący.

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Proponuję pana posła Mieczysława Miazgę i dziękuję, że wyraził zgodę.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo się cieszę, że pan poseł wyraził zgodę. Czy ktoś jest przeciwko tej kandydaturze? Nie słyszę. Wszyscy jesteśmy zadowoleni.

Pytanie do przedstawiciela rządu. Czy sprawozdanie, będące wynikiem prac Komisji, zawiera postanowienia sprzeczne z prawem Unii Europejskiej? Czy zasadne jest wystąpienie przez Komisję o opinię do Ministerstwa Spraw Zagranicznych? Nie, panie ministrze? Nie jest zasadne.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Protokół z dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję.